

РЕШЕНИЕ

№ 8302

гр. София, 20.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря ЕД
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20211110156754 по описа за 2021 година

РЕШЕНИЕ

20.07.2022 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на двадесет и трети юни през две хиляди и двадесет и втора година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретаря ЕД, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 56754/2021 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от „БАЕЗ“ ЕАД срещу „С-73“ ООД, като се твърди, че между ищеца и „М М“ АД имало сключен застрахователен договор за застраховане на плащания по договор за продажба срещу краткосрочен вътрешен търговски риск с период на валидност 02.02.2020 г до 01.02.2021 г. Поддържа, че по силата на застрахователния договор било осигурено застрахователно покритие по отношения вземанията на застрахования „М М“ АД срещу ответника, произтичащи от договори за продажба за периода на застрахователното покритие. Навежда подробни доводи по отношение клаузите и условията на сключената застраховка, като на длъжника бил определен кредитен лимит от 100000,00 лева. Излага съображения, че в периода на застрахователно покритие били сключвани договори за покупко-продажба, като застрахованото лице било издало фактури на обща

стойност от 100274,11 лева. Твърди, че ответника не бил изпълнил задълженията си по договорите, като били образувани застрахователни преписки (именувани „Претенции“), както следва: 1) претенция № 119341/07.12.2020 г. по която се дължала сумата от 20506,24 лева; 2) претенция № 120778/06.01.2021 г. по която се дължала сумата от 37493,57 лева; 3) претенция № 122741/19.01.2021 г. по която се дължала сумата от 24664,95 лева; 4) претенция № 124231/15.02.2021 г. по която се дължала сумата от 17287,39 лева. Излага съображения, че по застрахователните преписки били заплатени суми, както следва: сумата от 33774,21 лева по претенция № 120778/06.01.2021 г.; сумата от 22198,46 лева по претенция № 122741/19.01.2021 г., сумата от 18455,62 лева по претенция № 119341/07.12.2020 г. и сумата от 15558,65 лева по претенция № 124231/15.02.2021 г., които суми представляващи 90 % от непогасеното вземане. Поддържа, че с плащане на застрахователното обезщетение е встъпил в правата на застрахования срещу ответника. Навежда доводи, че е поканил ответника да заплати дължимите суми, но последният бил единствено заплатил сумата от 4500,00 лева. Излага съображения, че се дължала мораторна лихва в размер на 297,34 лева за периода от 02.02.2021 г. до 31.03.2021 г. върху главницата по претенция № 119341/07.12.2020 г., както и мораторна лихва в размер на 426,42 лева за периода от 01.04.2021 г. до 19.07.2021 г. претенция № 119341/07.12.2020 г., както и сумата от 1415,38 лева – мораторна лихва за периода от 19.02.2021 г. до 19.07.2021 г. върху главницата по претенция 120778/06.01.2021 г., както и сумата от 900,27 лева – мораторна лихва за периода от 24.02.2021 г. до 19.07.2021 г. върху главницата по претенция № 122741/19.01.2021 г. Исква ответника да бъде осъден да заплати претендираните суми, както и сторените деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на искова молба, като се твърди, че претенциите на ищеца са неоснователни и недоказани. Поддържа, че от представените по делото доказателства не ставало ясно, че процесните фактури са предмет на застрахователния договор, съответно, че се дължи заплащането на застрахователно обезщетение. Навежда доводи, че при получаването на фактурите не били уведомени, както и липсвало отбелязване върху самите фактури. Излага съображения, че по две от фактурите като получател бил Васил Петков, който не бил получател на нито една стока, а освен това подписът не бил негов, както и лицето не разполагало с представителна власт. Исква отхвърляне на предявените искове. Претендира разноски.

Третото лице-помагач на страна на ищеца не е изразило становище по предявените искове.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначално обективно, кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 410, ал. 1 КЗ, във вр. чл. 327 ТЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

С оглед допустимостта на предявените искове – с оглед правилото за родова подсъдност по чл. 104, т. 4 ГПК, настоящият съдебен състав намира, че е изложил подробни съображения за това, че част от предявените искове не са подсъдни на СРС с Определение от 07.09.2021 г., постановено по гр. д. № 49568/2021 г. по описа на СРС, II Г. О., 156-ти състав. Въпреки това предвид развитото се производството по препирня за подсъдност и Определение № 2418/21.09.2021 г., постановени по ч. т. д. № 2787/2021 г. по описа на САС, 5-ти състав, то настоящият съдебен състав намира, че е обвързан от определението на апелативния съд, като следва да приеме, че настоящото производство му е родово подсъдност и следва да се разгледа по същество.

В чл. 410 КЗ е уредено едно специално суброгационно право в отклонение от правилата по чл. 74 ЗЗД, тъй като застрахователят при настъпване на застрахователното

събитие не изпълнява чуждо правно задължение, а изплащайки застрахователно обезщетение, изпълнява свое договорно задължение, вследствие на което по силата на чл. 410 КЗ встъпва в правата на застрахования срещу неговия контрахент и/или неговия застраховател, ако е налице застраховка обезпечаваща гражданската отговорност във връзка с изпълнението на договорите за търговска покупко-продажба.

Предпоставките за възникване на регресното право на застрахователя по имуществено застраховане срещу контрахент и/или неговия застраховател, ако е налице застраховка обезпечаваща гражданската отговорност във връзка с изпълнението на договорите за търговска покупко-продажба изисква кумулативното осъществяване на следните предпоставки: **1)** наличие на действително застрахователно правоотношение между „М М“ АД и ищеца по имуществена застраховка; **2)** „М М“ АД да е изпълнило задълженията си по договорите за търговска покупко-продажба, съответно за дружеството да е възникнало вземането за заплащане на покупната цена; **3)** застрахователят по имущественото застраховане да е изплатил застрахователно обезщетение за настъпилото неизпълнение от страна на ответника по договорите.

Представен е Застрахователен договор № 1132201205106110220/11.02.2020 г. за застраховане на плащания по договор за продажба срещу краткосрочен вътрешен търговски риск, който е сключен между „БАЕЗ“ ЕАД от една страна, в качеството на застраховател и „М М“ АД от друга страна, в качеството на застрахован. По силата на застрахователният договор, страните са уговорили, че срещу заплащане на застрахователна премия застрахователят приема да обезщети застрахования съгласно уговореното в договора във връзка с плащания по договори за продажба срещу търговски и/или политически риск. Съгласно клаузите в договора, застрахователят се е задължил да заплаща застрахователно обезщетение в размер на 90 % от дължимото, при самоучастие на застрахования от 10 %. В приложение № 1 към застрахователният договор са посочени страните (длъжниците), с които застрахования е имал отношения, като сред тях е посочен и ответника „С 73“ ООД, при уговорен кредити лимит по сделките в размер на 100000,00 лева.

Съгласно правилото на чл. 344, ал. 1 КЗ застрахователният договор се сключва в писмена форма като застрахователна полица или друг писмен акт. Общите условия по застраховката, когато има такива, са неразделна част от договора. В случая, съдът намира, че е спазен изискуемата от закона форма за сключване на процесната застраховка, тъй като предвидената в правилото на чл. 344, ал. 1 КЗ форма е такава за действителност (*ad solemnitatem*).

Застрахователният договор представлява частен диспозитивен документ, който е подписан от страните, поради което при липсата на доказателства за неговата неавтентичност, последният обвързва страните във връзка с обективизираните в договора изявления и произтичащите от това права и задължения – арг. чл. 180 ГПК.

Следователно по настоящото дело е установено безспорно, че между ищеца и третото лице-помагач е налице застрахователно правоотношение по валидно сключена застраховка.

От представените по застрахователни преписки (именувани „Претенции“), както следва: **1)** претенция № 119341/07.12.2020 г. по която се дължала сумата от 20506,24 лева; **2)** претенция № 120778/06.01.2021 г. по която се дължала сумата от 37493,57 лева; **3)** претенция № 122741/19.01.2021 г. по която се дължала сумата от 24664,95 лева; **4)** претенция № 124231/15.02.2021 г. по която се дължала сумата от 17287,39 лева, се установява, че застрахованият е поискал от застрахователят да изпълни задълженията си по договора за застраховка.

Приложени и неоспорени са платежни нареждания, като се установява, че ищецът по делото е изплатил застрахователно обезщетение на застрахования във връзка с образуваните застрахователни преписки, като размерът на плащаният е съобразно уговореното в договора (90 % от непогасеното вземане), както следва: сумата от 33774,21 лева по претенция №

120778/06.01.2021 г.; сумата от 22198,46 лева по претенция № 122741/19.01.2021 г., сумата от 18455,62 лева по претенция № 119341/07.12.2020 г. и сумата от 15558,65 лева по претенция № 124231/15.02.2021 г.

Тоест, безспорно се установява, че застрахователят е изпълнил задължението си по сключения застрахователен договор.

Прието и неоспорено е заключението на ССЧЕ, като от същото се изяснява, че стойността на фактурите за м.05 е в размер на 7191,58 лева, за м.06. е в размер на 30926,06 лева, за м.07 е в размер на 38238,06 лева, а за м.08. е в размер на 23918,71 лева, или общо 100274,41 лева. Вещото лице е изяснило, че ответникът е извършил плащане по процесните фактури в размер на 322,26 лева, като общо дължимата сума е била в размер на 99952,15 лева. Експертът е установил, че процесните фактури във връзка с извършените сделки са осчетоводени както от „М М“ АД, така и от „С 73“ ООД. Посочено е, че фактурите са включени в дневниците за покупки на „С 73“ ООД, като е ползвано правото за приспадане на данъчен кредит. В открито съдебно заседание от 23.06.2022 г., вещото лице е пояснили и конкретизирало заключението си.

Съдът, като извърши преценка на заключението на ССЧЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да го кредитира, тъй като е извършено обективно, компетентно и добросъвестно. Вещото лице е отговорили изчерпателно на поставените задчи, като по делото липсват доказателства, че експертът е заинтересован от изхода на правния спор или е недобросъвестен.

Настоящата съдебна инстанция приема, че след като фактурата, независимо дали носи или не подпис на упълномощено за това лице, е постъпила при ответника, той не само не се е противопоставил на обективизираните облагаеми доставки (търговски продажби) веднага след тяхното узнаване, но и този първичен счетоводен документ е бил надлежно осчетоводен и е ползван данъчен кредит не може да се приемат възраженията на ответника, че лицето вписано във фактурите не било получило нито една стока. В този смисъл, като е осчетоводил процесните фактури, в които са обективизирани всички съществени елементи на търговската продажба – страни, обект и цена, ответникът е признал (по смисъла на чл. 175 ГПК), че е сключен договор за търговска продажба, по който в изпълнение на задължението на продавача е получил стоките, предмет на тези продажбени правоотношения – арг. чл. 182, изр. 2 ГПК и чл. 55, ал. 1 ТЗ, който предписва, че редовно водените търговски книги и записванията в тях могат да се приемат като доказателство между търговци за установяване на търговски сделки. Освен това извънсъдебното признание на факти е едно от най-сигурните доказателства в гражданският процес, което преценено в съвкупност с останалите доказателства, води до изясняване на действителното фактическо и правно положение между страните – арг. чл. 175 ГПК и чл. 10 ГПК.

Правното действие на сключения договор попада под приложното поле на ТЗ, тъй като учреденото по него договорно правоотношение е възникнало между търговци и за тях следва да се прилагат нормативните правила, уредени в ТЗ – арг. чл. 318, ал. 1, във вр. с чл. 286, ал. 1 ТЗ. По това търговско правоотношение за ищеца са породени две основни obligatorни задължения – да прехвърли правото на собственост върху описаните във фактурата стоки и да предаде тяхното владение на купувача, а за ответника – да заплати уговорената пазарна цена с ДДС и да получи вещите, предмет на договорите – арг. чл. 200, ал. 1 ЗЗД, във вр. с чл. 288 ТЗ.

Договорът за търговска продажба представлява консенсуален, двустранен, комутативен и неформален договор, като при неговото сключване се пораждат правните последици, към които са насочени насрещните волеизявления на страните. Предаването на вещите, предмет на договора и заплащането на уговорената цена не се включва в неговия фактически състав, а са в изпълнение на породените от него договорни задължения.

По силата на чл. 327 ТЗ купувачът е длъжен да плати цената при предаване на

стоката, освен ако е уговорено друго. Следователно, за да възникне изискуемостта на правното задължение за заплащане на продажната цена, продавачът трябва да изпълни своето задължение за предаване на вещите, предмет на договорното правоотношение.

С оглед гореизложеното, съдът намира, че безспорно се установява, че „М М“ АД е било изправна страна по договорите за търговска покупко-продажба, като е изпълнило задълженията си по тях.

Съдът намира, че в случая безспорно са доказани всички материални предпоставки на регресната претенция, поради което иските за претендираните главници са основателни и като такива следва да бъдат уважени в цялост.

За пълнота е необходимо да се изясни, че по делото не са ангажирани доказателства, че ответникът е заплатил на третото лице-помагач дължимите суми, поради което е налице настъпил застрахователен риск – „забавяне на плащането“, нито са ангажирани доказателства, че главниците са погасени чрез плащане от ответника, поради което с оглед неблагоприятните последици на доказателствената тежест, съдът е длъжен да приеме недоказаният факт за неосъществил се в обективната действителност – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК.

По отношение акцесорните претенции за заплащане на мораторна лихва, настоящият съдебен състав намира следното:

Акцесорните иски са обусловени принципно от изхода на спора по главният иск. След като главният (обуславящият) иск е основателен, принципно са основателни и акцесорните (обусловените) иски. Въпреки това в случая, трябва да се спомене, че за да изпадне ответника в забава по отношение на регресните претенции е необходима покана. Необходимо е да се спомене, че в случая правилото на чл. 412 КЗ е неприложимо, тъй като същото касае единствено претенции срещу застрахователи. По делото са ангажирани покани за доброволно изпълнение във връзка с всяка от застрахователните преписки, като са представени и доказателства, че същите са получени от ответника, поради което и по аргумент то чл. 84, ал. 2 ЗЗД, последният е изпаднал в забава, поради което и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД дължи мораторна лихва (обезщетение за забава в размер на законната лихва). Следователно и при приложението на чл. 162 ГПК, с оглед извършване на аритметическо пресмятане на дължимите суми, съдът достига до извод, че претенциите за мораторна лихва следва да бъдат уважени в цялост.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендира разноски разполага само ищецът. Последният е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че реално е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 1, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП следва да му се присъди сумата от 4404,90 лева, представляващи деловодни разноски и дължимо юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Неоснователно е възражението на ответника за прекомерност на адвокатското възнаграждение по чл. 78, ал. 5 ГПК. На първо място ответникът се е представлявал от юрисконсулт, а на следващо място трябва да се посочи, че възнаграждението на юрисконсулта е определено в рамките на предвиденото по чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП – за сумата от 285,00 лева.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ОСЪЖДА „С-73“ ООД, ЕИК: ....., със седалище и адрес на управление: гр.

..... да заплати на „БАЕЗ“ ЕАД, ЕИК: ....., със седалище и адрес на управление: гр. ...., на основание чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ, във вр. чл. 327, ал. 1 ТЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, следните регресни вземания във връзка с изплатени застрахователни обезщетения по Застрахователен договор № 1132201205106110220/11.02.2020 г. за застраховане на плащания по договор за продажба срещу краткосрочен вътрешен търговски риск: **сумата от 33774,21 лева** по претенция № 120778/06.01.2021 г.; **сумата от 22198,46 лева** по претенция № 122741/19.01.2021 г., **сумата от 18455,62 лева** по претенция № 119341/07.12.2020 г. и **сумата от 15558,65 лева** по претенция № 124231/15.02.2021 г., ведно със законната лихва от 22.07.2021 г. (датата на подаване на исковата молба) до окончателното плащане, както и сумите за дължима мораторна лихва, както следва: мораторна лихва в **размер на 297,34 лева** за периода от 02.02.2021 г. до 31.03.2021 г. върху главницата по претенция № 119341/07.12.2020 г., както и **мораторна лихва в размер на 426,42 лева** за периода от 01.04.2021 г. до 19.07.2021 г. претенция № 119341/07.12.2020 г., както и **сумата от 1415,38 лева** – мораторна лихва за периода от 19.02.2021 г. до 19.07.2021 г. върху главницата по претенция 120778/06.01.2021 г., както и **сумата от 900,27 лева** – мораторна лихва за периода от 24.02.2021 г. до 19.07.2021 г. върху главницата по претенция № 122741/19.01.2021 г.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП „С-73“ ООД, ЕИК: ..... да заплати на „БАЕЗ“ ЕАД, ЕИК: ....., **сумата от 4404,90 лева**, представляващи деловодни разноски и дължимо юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на трето лице-помагач „М-М“ АД на страната на ищеца „БАЕЗ“ ЕАД.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните пред Софийският градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се върчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____